

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1920.

V Ljubljani, dne 2. septembra 1920.

Štev. 9.

71.

Vpis pozakornitve nezakornskih otrok v rojstno in krstno matico.

Najnavadnejša je pozakornitev nezakornskih otrok vsled poznejše sklenitve zakona roditeljev. Pri krstu nezakornsko rojenih otrok oče navadno ni vpisan, ker se takrat pred voditeljem matice ne prizna za očeta. Iz poročil na ordinariat o pozakornitvah otrok per subsequens matrimonium in iz prepisov matic je razvidno, da se take pozakornitve pomanjkljivo ali nepravilno vpisujejo. Kako naj se torej taka poznejša pozakornitev pravilno vpiše, da bo odgovarjala cerkvenim in državnim predpisom?

1. Voditelj matic more na prošnjo stranke brez posredovanja višje oblasti vpisati pozakornitev otroka le tedaj, če je otrok v dotični rojstni in krstni knjigi vpisan, če je otrokova mati vpisana s pravim imenom in če mati in oče otrokova še živita. V tem primeru je treba, da se roditelja z dvema pričama osebno zglasita pri matičarju, dokažeta po teh dveh pričah istovetnost svoje osebe, prineseta s seboj (ako sta bila drugod poročena) pravičen poročni list in zaprosita, da se vpiše v matico dostavek o očetovstvu soproga do nezakornsko od soproge rojenega otroka in vpis o sklenjenem zakonu.

Vpis pozakornitve vsled sklenjenega zakona obstoji zato iz dveh delov, iz vpisa očeta in iz vpisa o sklenitvi zakona roditeljev.

Opomnja o očetovstvu naj se vpiše z naslednjim besedilom:

»I. I. (ime, priimek, stan in vera otrokovega očeta) se je vpričo sopodpisanih prič priznal za očeta tega otroka, kar je tudi navzoča mati potrdila, in zahteval, da se vpiše v rojstno in krstno knjigo kot oče tega otroka.«

Ta opomnja oziroma izjava očeta se datira, podpišeta jo v matici roditelja, priči in matični voditelj.

Pod tu navedeno opomnjo se pripíše: »Glasom tukajšnje poročne matice zvezek list št. (predloženega poročnega lista župnije z dne št.) sta se roditelja tega otroka dne cerkveno poročila.«

Izpisek, ki se pošlje ordinariatu kot dodatek za prepis matice, naj ima popolnoma enako besedilo, kakor se glasi vpis v matici, in naj ne bo samo kratko poročilo, da je dotični otrok pozakornjen vsled sklenitve zakona roditeljev. Prav bi bilo, da bi imel tudi izpisek za ordinariat lastnoročne podpise, kakor v matici. Za izpisek k prepisu matic bo dal ordinariat natisniti poseben obrazec v velikosti osmerke, ki se kar izpolni in pošlje ordinariatu.¹

2. Glede vpisa pozakornitev otrok, ki niso v dotični župniji rojeni, veljajo predpisi objavljeni v Škof. Listu 1907 str. 87 in 1908 str. 11.

Gg. matični voditelji se pa opozarjajo, da da so se zadnje čase že dogodili slučajji, da se je soprogo, ki ni bil nezakornski rodni oče, pred župnim uradom izjavil kot oče nezakornskega otroka svoje soproge in se je šele vsled poizvedb civilnih oblastev dognalo, da dotičnik ni pravi oče in bi bil predpis o vpisu pozakornitve napačen. Raditega naj matični voditelji v slučajjih, ko ni očetovstvo popolnoma nedvomno, vselej zahtevajo od strank potrdilo dotične sodnije, koga je svoj čas imenovala mati kot očeta otrokovega, ali naj vsaj vprašajo in pri zapisniku dostavijo, katero sodišče je imelo to varstveno zadevo v poslovanju.

¹ Tudi poročila, pisana brez uporabe tiskanega obrazca, naj se pišejo na osmerko, da se morejo prilepiti v prepis matice.

V tej zadevi je došel ordinariatu tudi dopis deželne vlade za Slovenijo, poverjeništvu za notranje zadeve v Ljubljani z dne 12. avgusta 1920 št. 5962, ki se glasi:

»Po obstoječih predpisih se ima, preden se izvede legitimatio per subsequens matrimonium, vprašati tudi varstveno sodišče se je-li kdo pripoznal kot oče dotičnega otroka, oziroma je-li v tej zadevi izšla kaka sodna razsodba.

Okoliščina, da opuščajo župni uradi pri sestavi pozakonitvenega zapisnika starše vprašati, katera sodnija vodi nad otrokom varstvo, povzročuje strankam veliko nepotrebnih potov, oblastem pa nepotrebnih pisarij. Oblasti morajo stranke iznova k uradu klicati in jih zaslišati ali se celo do drugih oblasti obrniti radi zaslišanja, ako ne stanujejo več v njihovem okolišu. S tem se pa tudi rešitev zavlačuje. To bi vse od-

padlo, če bi stavili župni uradi navedeno vprašanje in v zapisnik vpisali varstveno sodišče.

Knezoškofijski ordinariat se naproša, da blagovoli to vpoštevati ter izdati vsem župnim uradom potrebna navodila.

Župni uradi naj se po tem točno ravnaajo.

Slednjič se župni uradi še opozarjajo, da je za vse druge vpise, razen za vpis pozakonitve primera pod št. 1. treba odredbe ordinariata, oziroma deželne vlade. Zgodi se n. pr., da sodišče obvesti župni urad, da se je sodno dognalo nezakonsko rojstvo otroka poročene matere in da naj župni urad matico v tem smislu popravi. Na podlagi takega obvestila se matica še ne sme popraviti, ampak je treba čakati posebnega odloka ordinariata in deželne vlade, kateri sodišče zadevo sporoči in katera na podlagi razsodbe naroči dotični vpis.

72.

Nabirka za pogorelce v Jesenju, občina Hotič pri Litiji.

Predsedstvo poverjeništvu za notranje zadeve v Ljubljani je poslalo semkaj z dopisom z dne 19. avgusta 1920. št. 8439/pr sledeči oklic:

Dne 4. t. m. je požar upepelil v Jesenju, obč. Hotič pri Litiji, peterim posestnikom in jednemu gostaču hiše, gospodarska poslopja, hleve, vso hišno in gospodarsko opravo, poljedelske stroje, vso krmo in živež, skoro vso obleko, perilo in obuvala, šestero govedi in sedem prašičev in 10 ovac.

Škoda znaša 1,195.000 K zavarovalnina pa le 13.900 K.

Vsled požara je prizadetih 6 rodbin z 42 rodbinskimi člani. Vsi so v skrajni bedi, po svoji

lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je nainujnejše pomoči od drugod.

Da se jim olajša beda, razpisuje se s tem nabiranje milih darov po vsej Sloveniji.

Darove sprejemajo v Ljubljani: Poverjeništvu za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat, drugod pa pol. okrajna oblastva oziroma mestni magistrati in načelnik pomožnega odbora, župan Franc Drnovšek v Hotiču pri Litiji.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1920.

Župni uradi naj nabirko priporoče, jo izvedejo in nabrane zneske pošljejo ordinariatu ali pa na v oklicu navedena mesta.

73.

Orationes imperatae. Javne molitve.

Za orationes imperatae pri sv. maši naj veljajo v prihodnje sledeča določila:

- a) nedelja, ni ukazane oracije;
- b) ponedeljek: pro Papa;
- c) torek: pro episcopo dioecetano;
- d) od 1. oktobra do 30. aprila sreda do sobote:

pro pace;

e) od 1. maja do 30. septembra sreda in četrtek: pro pace, petek in sobota: a domo ali po potrebi ad petendam pluviam vel ad postulandam serenitatem.

Doslej naročene molitve za mir naj se odlej po pridigah in pri litanijah opustijo. Ker pa

so časi še vedno težki in nevarni ter zunanje zadeve še tako neurejene, ne smemo opustiti skupne molitve za blagor človeštva. Zato naj se po vsaki pridigi ob nedeljah in praznikih molijo sledeče molitve:

Molimo.

Ne zavrzi, vsemogočni Bog, svojega ljudstva, ki vzdihuje v nadlogi, temveč zavoljo slave svojega imena pridi stiskanim usmiljeno na pomoč.

Skaži nam milostno, Gospod, svoje neizrekljivo usmiljenje, da nas vseh grehov odvežeš, in kazni, ki jih zanje zaslužimo, rešiš.

Varuj nas vseh dušnih in telesnih nevarnosti, prosimo Gospod; in na prošnjo blažene in častitljive Marije, vedno deviške božje Porodnice, svetega Jožefa, svojih svetih apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, nam dobrotno podeli blagor in mir, da bo tvoja Cerkev po premaganih vseh zaprekah in zmotah tebi služila v varni

prostosti. Po istem Kristusu Gospodu našem. Amen. Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Škof. ordinariat v Ljubljani
28. avgusta 1920.

† Anton Bonaventura
škof.

74.

Razne opazke.

Cerkveni računi. Ker se cerkveni računi pošiljajo od župnih uradov pogostokrat naravnost ordinariatu, se na željo gg. dekanov zbranih na konferenci v Ljubljani dne 17. in 18. avgusta t. l. in v smislu § 132 Navodila za upravo cerkvenega, ustanovnega in nadarbinskega premoženja iz l. 1860. župni uradi opozarjajo, da naj cerkvene račune predlagajo potom dekanij-skih uradov.

V smislu kanona 1525 § 1 je predlagati račune za vsako leto posebej.

Polajšave in spreglede glede raznih izkazov in prilog k računom priporoči v posameznih slučajih ordinariatu dekan.

Uradni list. Glasom dopisa poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani z dne 19. julija 1920 št. 2920 v smislu pojasnila predsedništva deželne vlade v Ljubljani z dne 17. julija 1920 št. 7981 župni uradi niso dolžni naročiti in plačati Uradnega lista. Pač pa se jim mora najtopleje priporočiti, da v interesu poslovanja naroče in tudi plačujejo Uradni list. Župnim uradom dostavljati brezplačno Uradni list ni mogoče, ker ima deželna vlada glasom pogodbe pravico samo do 200 brezplačnih izvodov, ki so že vsi porazdeljeni med državna oblastva in urade.

O čemer se župni uradi obveščajo glede na opazko v Škof. Listu 1919 str. 6. Nasvet od raznih strani, naj bi se važnejše naredbe ponatisnile v Škof. Listu ni izvršljiv, ker je mnogo stvari, ki so pač važne, da jih tudi duhovnik izve za svoje socialno stališče v župniji, a niso neposredno v stiku s cerkveno upravo in zato ne spadajo v službeni cerkveni list. Vrh tega bi se neprimerno obremenil in podražil Škofijski List.

Izplačevanje duhovniških prejemkov. Župni uradi se iznova opozarjajo na pouk na plačilnih polah, s katerimi nakazuje knjigovodstvo deželne vlade za Slovenijo duhovnikom plačo. Še posebej se opozarjajo na sledeči odstavek pouka: »V slučaju smrti ali premestitve upravičenčeve se brezpogojno vpošlje nakazani čisti

znesek s poštne prosto poštno nakaznico na finančno deželno blagajno v Ljubljani. Na vsak način pa naj se na zadnji strani poštne nakaznice kratko označi vzrok vrnitve in verski zaklad (kranjski,).

Zatorej naj župni uradi n. pr. zneska določenega za kaplana, ki pa je bil medtem premeščen in je odšel na svoje novo mesto, ne izročajo nasledniku, ampak naj znesek vrnejo z opomnjo, da je bil kaplan premeščen. Naslednik bo dobil plačo kesneje na svoje ime nakazano. Isto velja pri premembi župnika. Da pa v tem ne bo nepotrebne zamude, naj se osebne premembe takoj po izvršitvi naznanjajo ordinariatu. Drugačno ravnanje dela neprilike duhovnikom samim in pomnožuje delo knjigovodstvu deželne vlade pri preračunavanju.

Pooblastilo za poroko. Da bo dovoljenje oziroma pooblastilo za poroko v tuji župniji za-doščalo tako cerkvenemu kakor državljanskemu pravu, se v izpopolnilo obrazca objavljenega v Škofijskem Listu, 1919, št. 83. objavlja sledeči obrazec, ki naj se v prihodnje rabi:

Dovoljenje in pooblastilo.

V smislu kanona 1097 § 1, 3° dovoljujem in v smislu § 75 avstr. obč. drž. zak. dajem s tem pooblaščenje, da sme I. I., župnik v oziroma eden njegovih duhovnih pomočnikov ali drug duhovnik, ki ga imenovani župnik po-oblasti, cerkveno poročiti ženina I. I. (natančni podatki: rojstvo itd.) in nevesto I. I. (natančni podatki: rojstvo itd.)

Župni urad
dne 19 . .

Podpis župnika.

K temu se pripominja, da se mora dovoljenje in pooblastilo vedno glasiti na prvem mestu na župnika dotične župnije, kjer bo poroka, ne pa na kakega drugega duhovnika v župniji, ker more po kanonu 1095 § 2 v svoji župniji pooblastiti drugega duhovnika le župnik

Slednjič se glede na kanon 1097 § 1, 2° opozarja, da župnik ženinov ne potrebuje od nevestinega župnika dovoljenja za poroko, ako se poroka ne bi vršila po župniku neveste v smislu kan. 1097 § 2. Tudi štolnino je v tem primeru plačati samo na kraju poroke.

Vloge duhovnikov. Vloge v duhovniških zadevah, ki spadajo v podmočje poverjenišтва za uk in bogočastje naj bodo vedno pravilno naslovljene na »poverjenišтво za uk in bogočastje« v Ljubljani.

V katerih cerkvah se praznuje festum tituli ecclesiae? — God tistega svetnika ali spo-

min one skrivnosti, po kateri ima cerkev ime, se obhaja vsako leto kot festum tituli (can. 1168), in sicer kot praznik I. reda z osmino. Festum tituli praznujejo cerkve in javni in napoljavni oratoriji, ki so posvečeni ali slovesno blagoslovljeni. Če pri cerkvi ni nobenega mašnika, ki bi bil »ecclesiae adscriptus«, oficija de festo tituli nihče ne moli; pač pa se obhaja festum tituli pri sveti maši, če je tisti dan ali v osmini sveta maša v zadevni cerkvi (S. R. C. 5. jun. 1899, n. 4025:1. 4. 5). Po tem pravilu je ravnati tudi pri podružnicah.

75.

Slovstvo.

Premrl Stanko: **Cerkvena pesmarica za mladino.** A. Glasovi. B. Cerkvena pesmarica za ljudske šole. — Ljubljana 1920. Založila Jugoslovanska knjigarna. Natisnila Jugoslovanska tiskarna. —

Namen Premrlove Cerkvene pesmarice za mladino, ki je v partituri izšla že med vojno, je bil podati naši mladini, bodisi šolski, bodisi družbam primernih pesmi, prirejenih za eno- in dvoglasno petje z orgljami, ki naj bi postale polagoma podlaga za naše splošno ljudsko cerkveno petje. K dotični partituri so zdaj natisnjeni tudi glasovi, in sicer 1. glasovi vseh (78) pesmi, kolikor jih prinaša partitura, 2. glasovi le nekaterih (34) pesmi, odbranih za šo-

larje. Knjižica z glasovi vseh pesmi stane 7 K 20 vin., manjša knjižica glasov za šolsko petje pa 3 K 60 vin. Ker je želeti, da se v naši škofiji cerkveno ljudsko petje kolikor moč goji in širi, toplo priporočamo duhovnikom omenjene pesmarice. Prav dobro bodo služile tudi cerkvenim pevskim zborom. Zlasti pa naj gg. duhovniki vplivajo na to, da si jih omislijo šole in Marijine družbe.

Katekizem. Na splošno izraženo željo se je dal v tisk katekizem za višje razrede, in sicer v obsegu prejšnjega velikega katekizma. Kakor hitro bo dotiskan, se bodo gg. katehetje o tem obvestili.

76.

Škofijska kronika.

Umeščeni so bili: dr. Mihael Opeka na podeljeni mu kanonikat pri ljubljanski stolnici dne 16. avgusta 1920. — Dne 17. avgusta 1920: Viktor Švigelj, kaplan na Blokah na isto župnijo, Leopold Turšič, kaplan v Šmihelu pri Novem mestu na župnijo Krško, Anton Lovšin, župni upravitelj v Radečah pri Zidanem mostu na isto župnijo, Franc Gabršek, župni upravitelj v Tomišelj na isto župnijo.

Osebne premembe (premeščenja itd.) se bodo objavile v prihodnji številki lista.

V pokoj sta stopila: Karl Čik, župnik v Žabnici, stanuje v Ljubljani, Žabjak št. 12; Jakob Koritnik, župnik na Blokah, stanuje na Blokah.

Umrli je Franc Oranič, župnik v pokoju dne 24. avgusta 1920 v Križah pri Trziču. — N. v m. p.!

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 2. septembra 1920.

Vsebinā: 71. Vpis pozakonitve nezakonskih otrok v rojstno in krstno matico. — 72. Nabirka za pogorelce v Jesenju, občina Hotič pri Litiji. — 73. Orationes imperatae. Javne molitve. — 74. Razne opazke. — 75. Slovstvo. — 76. Škofijska kronika.

Popis in žigosanje vojnih in predvojnih državnih posojil.

Predsedstvo poverjenišтва za notranje zadeve v Ljubljani poroča semkaj z dopisom z dne 1. septembra 1920, št. 9107/pr sledeče:

Glasom naredbe osrednje vlade (glej Uradni list št. 97 pod št. 313) je odrejeno popisovanje in žigosanje vojnih in predvojnih državnih posojil bivše Avstrije in Ogrske.

Rok za prijavo pri davčnih uradih je določen:

1. za vojna posojila na čas od 6. do vštetega 20. septembra t. l.

2. za predvojna posojila pa na 6. do vštetega 25. septembra t. l.

Po tem roku se nobena prošnja ali reklamacija ne bo sprejela,

Čast mi je prečastiti knezoškofijski ordinariat zaprositi, da vse župne urade na ta termina opozori in jim naroči, da jih na primeren način tudi župljanom naznanijo.

O čemur se župni uradi s tem obveščajo v svrhu ravnanja.

Cerkveni in nadarbinski gozdi.

V svrhu pregleda rabi ordinariat podatke o cerkvenih in nadarbinskih gozdih. Župni uradi naj zato do konca septembra t. l. semkaj sporoče naslednje podatke: velikost gozda, lega (ravnina, srednje višavje, planinska lega), oddaljenost od župne cerkve oziroma župnišča, kakovost lesa (črni les, bukovina, mešan les itd.), kako se je gozd uporabljal: koliko se poseka

vsako leto, kdaj se je vršilo zadnje večje sekanje, golosek ali prebiralno sekanje. Pri izkazu naj se ločeno navedejo podatki za posamezne cerkve in posebej za nadarbine (župnik, kaplanija, mežnija). Pošljejo naj se tudi negativna poročila, ako v župniji ni cerkvenih ali nadarbinskih gozdov.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

3. septembra 1920.

